

osata, ki se na polju z vilicami zruva. Ker ima korenje precej sladkorja v sebi, hlastajo konji oset prav radi kljuba temu, da je bodeč, in to jim je spomladi celó naravno vračilo, ker jih, če ga vsak dan precej zaužijejo, zmerno čisti. Zastonj dobitljivi Stvarnik ne pusti spomladi najpred osatu poganjati in se zeleneti. To delo lahko otroci igraje opravljajo ter koristijo na dvojno stran: polje se osata iztrebi, živini pa zdrava hrana pripravi. Puskusite!

Izvažanje premoga na Rusko. Kakor poročajo novine, se je pretekli teden iz Šlezkih jam 200.000 et. premoga po železnici na Rusko poslalo. To je prva poskušnja, ki obeta obilnim premogovim rudnikom in tudi železnicam v Avstriji prav dobre izvoznje. Dosedaj odprti rudniki na premog so namreč na Ruskem proti vzhodu tako dalje od fabriških mest proti zahodu in sredi neizmernega cesarstva, da ni mogoče po primerni ceni dovažati premoga iz tako oddaljenih krajev.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (Seidl res hoče biti škof. — Čudne druge dela pod njegovim županstvom). Blagi gosp. Wut iz Maribora je bil v oporoki cerkvi sv. Urbana, podružnici kamške fare, 200 gld. sporočil. Pred nekaterimi leti je očak Seidl ove sporočene dnarje pri nekem doktorju v Mariboru, kateremu bi morale postavbe bolj znane biti, brez župnikovega znanja in podpisa vzdignil, kar mu po postavi ni šlo. To smo nedavno v „Gosp.“ grajali in kakor se kaže, ne brez vspeha. Dne 12. t. m. je namreč S. vpricho skladnega cerkv. odbora rekel, da je imel (če je?) te denarje v graški hranilnici shranjene, zdaj jih je pa v mariborski založil. Čemu? Saj bi v graški hranilnici denarjev tudi molji ne bili snedli. In kde so hranilnične bukvice? Seidl nema nobene pravice jih v rokah imeti. —

Ker Seidl več let ni plačal obresti, je bila vestna dolžnost cerkvenega predstojništva, ovo goropadno svojeglavnost škofijstvu naznaniti. Ko so se dnarji z lepega od njega tirjali, se je celó še predrzil od gospoda župnika cerkveni račun od sv. Urbana tirjati, češ, da mora župnik njemu pred račun od cerkve sv. Urbana predložiti, kar po dosedanji pravici le škofu gre. Dokazalo se mu je od dotične strani, da nema nijedne pravice, sporočene dnarje svojeglavno vzeti, in ako jih je samovoljno vzel, bi bila nja prva dolžnost, jih hitro urbanskemu cerkvenemu predstojništvu izročiti. Kot prvosednik cerkvenega skladnega odbora v Kamci ni v nobeni zvezi s sv. Urbanom, in toraj ga čisto nič ne briga, kako da pošteni in blagi župnik P. cerkvene račune vestno vodi, ker nema sv. Urban nobenega

cerkvenega skladnega odbora in tudi patrona ne; toraj nihče ni dolžen prisiljen kaj dati, (najmanj pa Seidl) če je poprave alj priprave potreba. To se zgodi le po milih darovih blagih dobrotnikov. Ker se je ta reč sodnji predložila, mu je brž ko ne že zapovedala plačati, kar je po sili vzel.

Sklical je zarad tega cerkveni skladni odbor v nedeljo 12. julija, češ, da naj odbor sklene, kaj z denarji početi. Pa niti odboru niti Seidlnu ni o tem odločevati, ampak za cerkvene namene namenjeno volilo gre pred vsem cerkvenemu predstojništvu izročiti, ki bode voljo sporočevalca spolnilo.

12. julija v nedeljo predpoldne je viši sodnik v Kamci, g. S., nekega vincarskega fanta po pritožbi kmeta W. od sv. Križa, ki ima v kamški srenji vinograd, na 4 dni zapora obsodil. Vincarski sin je hodil drugam s trebuhom za krubom po delu. Štiri dni je moral v „kajhi“ pod kamško šolo kašo jesti. „Strah“ je oster sodnik, ko bi le postavno delal. §. 55. sr. postave pravi, da ima srenjski predstojnik le za 48 ur pravico koga zapreti, če se ne da odložiti. — Neka ženka v bresteniški srenji prevzela je ogrebanje koruze, pa ni hotela dela dokončati, ker ni teklo plačilo. Kmet se pritoži pri Seidlnu, predstojniku kamške srenje, in brž pokliče žensko, ki pod njegovo predstojniško oblast ne spada, na sodbo ter jo vtakne v zapor v kamško ječo na osem dni. Ko je bila dve uri zaprta, jo iz ječe pokliče in vpraša, ali hoče rajši delati ali pa sedeti v ječi. Ona pravi, da gre rajši delat, in doseže „strahovo“ milost. — Da ne bo dopis predolg, povem le še eno zmed mnogih nerednosti, ki se godé v kamškem pašaliku. Že rajni Fliker je naprosil Seidlna, naj da pri njegovi meji mejnike postaviti. Isto posestvo ima zdaj izvrstni narodnjak Pak, ki je tudi Seidlnu napovedal, da naj pregleda mejo, in se naj mejniki postavijo. S. ničesar ni storil in P. ima velike sitnobe s sosedi, ker mu črez mejo kosijo. Ko bi bil P. od Seidlovega repa, bi se znabiti bilo kaj zgodilo? To so važne opravila za predstojnika, ne pa cerkveni dnarji in škofovske pravice.

n- Iz Konjic dne 13. t. m. (Zbor kat. pol. društva.) Cerkvni shodi in nestanovitno vreme je marsikaterega društvenika zadržalo, da se ni zamogel včerajšnega zbora udeležiti. Vendar nas je veselilo videti društvenikov, ki so od daleč, iz Loč, od sv. Jerneja, celó iz Slov. Bistrice k zboru prišli. Takošni izgledi morajo domače društvenike spodbujati, da brez imenitnega zadržka nobenega društvenega zbora ne zamudijo.

Neutrudljivi slovenski pesnik in govornik č. g. Jože Virk so govorili o sv. Mohoru, prvem apostolu Slovencev. Začenši z besedami prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika: „Od nek-daj prebival — Je tukaj moj rod, — Če ve kdo za druž'ga, — Naj reče, od kod? —“ so govornik v daljši razpravi dokazovali, da sv. Mohor ni bil

Nemec, kakor se navadno trdi*), temveč Ilirec, naš rojak, katerega ne damo Nemcem. G. govornik izrekel je trdno prepričanje, da so bili Ilirci Slovenci, potomci nekdanjih Iliakov, Iljceev, prebivalcev starega slovitega Ilija ali Troje. Slovenci so tedaj starejši od Rimljanov. Vodnik je tedaj prav imel, ko je v pesmi „Ilirija oživiljena“ zapel: „Že močen na morju — Ilirjan je bil, — K' se ladijo tesat' — Je Rimljan učil.“ —

Govornik je potem razlagal velike zasluge sv. Mohora za razširjenje sv. vere med Ilirci alj Slovenci.

Omenil je tudi družbe sv. Mohora in njenih zaslug za krščansko omiko slovenskega naroda. (Letos šteje družba sv. Mohora že 24 tisuč udov, ki so društvu izročili 24.444 gid. 80 kr. za izdavanje letošnjih društvenih bukev. „Besed.“) Govor je bil z veliko pohvalo sprejet. Na to se je zbranim dal razgled po širokem svetu.

Poslednjič smo si nekoliko ogledovali nove mere in uteži, ter jih s starimi primerjali.

Slavno vlado je pri tem zboru zastopal g. c. kr. komisar Felicetti iz Celja. Zavolj obilnih shodov alj „žegnanj“ bo prihodnji zbor še le čez 8 tjednov.

Iz marenberškega okraja. Že davno je „Sl. Gospodar“ poročal, da je bila prva volitev v srenjski zastop v Vozenici ovržena, ker so se tržani pritožili, češ, da so voljeni sami kmetje. Navedli so pa uzrokov, s katerimi so si sami zaušnico dali, ker so sami vodili ono volitev. Pa tudi pri drugi volitvi 5. sušca ostali so kmetje v večini, dasi so tržani strastno agitovali. Kmetje spoznavši iz govorov tržkih očetov, da miru itak ne more biti, ponovijo svojo prošnjo, katero so že vložili minulo jesen, naj se ločijo od trga in naznanijo, da ne volijo predstojnika. Reč je visela do junija, ko pride ukaz od c. kr. namestnije, da se ima voliti predstojnik tudi za ta čas, dokler se ova prošnja ne reši! Volili so pa kmetje spet 22. junija, ker so v večini, iz svoje srede kmeta za župana, ki pa še, kakor pozvedam, dozdam ni zapri-segel; bržčas spet ni tržanom po volji! To so vrle srenjske razmere, da se peščici tržanov vse na voljo stori!

Omeniti še treba, da je od volitve izostal neki tržki odbornik, dasi brez vsega uzroka; a kaznovan ni bil, kakor si je zaslužil; ako bi se pa drznil kmet izostati, bi pa moral šteti: „ja Bauer das ist was anderes.“

Svojo omiko in oglašenost, s katero se naši nemškutarji toliko ponašajo, posebno pa Marenberžani, pokazal je zopet v celem kraju znani usnjari, čegar uste sploh kipe ljubezni do bližnjega,

*) Tudi v brevirju, „Prop. Lavant.“ je kar naravnoč „rodom Nemec“ s čudnim pristavkom: „oglejski meščan.“ Kdo bi „oglejske“ meščane za Nemce štel? V življenju Svetnikov“ je bolj previdno: „Nekteri trdijo, da je M. bil Nemec po rodu; vendar pa okoliščini tistih časov bolj kažejo, da je bil brž ko ne rojen Slovenec.“

Vred.

ki pa je divjal pri volitvi v Slov. Gradcu kot besen. Pred njim zdaj človek na poti ni več varen; saj že, kakor je storil nedavno, ljudi na javni poti začne psovati, kolikor le premore, zares po mesarsko, ker je zdaj, kakor čujemo, ob enem mesar. Uresničilo se je tudi tukaj, kar je pisal „Slovenec“: „Wem sonst an Waffen fehlt, der nimmt in der Regel Zuflucht zum nächst besten Flegel.“ Le tako naprej, bodo Vas vsaj ljudje po djanjih bolj spoznali!

Iz Frankolovega. Dobili smo letos za našo farno cerkev tri nove zvonove od zvonarja v dunajskem Novem mestu prav lepo ubrane, da jih je kar veselje slišati. Hvala toraj častitemu gospodu farmeštru za njih trud, da so nam pripomogli k novemu zvonjenju. — Letina je srednja, ker nam je mraz po nizkih vinogradih skoraj čisto, po višjih manj škodoval. Češenj je bilo zadosti in tudi sliv (češpel) bo; strneno žito je lepo.

Iz Slatine. Ponedeljek 6. t. m. je došel sem 55letni gost g. Recher iz Trsta. Dr. Schüller, topliški nadzornik, je gosta ljubeznivo po prihodu pozdravil, mu izročil dotično spomenico, katero so podpisali vsi pričujoči gostje in domači župnik, ter diplomu — če smo dobro podučeni — deželnega odbora, vsled katere je bil g. Recher imenovan za častnega topliškega gosta Slatinskega in ima pravico za se in svojo rodbino za prihodnost vse deželne toplice brezplačno obiskati. Ko se je jelo mračiti, mu pride Slatinska muzika pod okno igrat. Ko pride v četrtek prvokrat k Slatinskemu studencu, ga najde krasno ovenčanega. Število gostov je zdaj nad 1000 poskočilo. So-sebno imamo lepo število Slavjanov tukaj, kar je na štajersko-hrvaški meji primerno, in slavjanski glasovi se prav pogosto po shodih čujejo. Odličnih gostov iz visocih duhovskih krogov je tukaj več, n. pr. preč. nadbiškup iz Zadra, Maupas, prevz. biškup Diakovski Strossmajer, prelat klosterneburški Flügl, dr. Rački, prvosednik jugoslovanske akademije, dr. Robič, proš iz Požuna, opat Vesprimski in več kanonikov.

Dné 13. t. m. so nekega čudnega gosta zasačili, ki je v kapeli škrinjico preiskaval. — Zastopstvo prve občne zavarovalne banke „Slovenije“ je prevzel za naš kraj c. k. poštar g. Čokelec.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svetli cesar so zdaj v Išel-nu, kamor je prišel tudi pruski kralj Vilelm in pride še srbski knez Milan. — Maršal nadvojvoda Albreht je bil pri vojaških vajah v Varšavi, kder so ga sijajno odlikovali. Odšel je potem z ruskim cesarjem v Petrograd. To pobija najbolj čvekanja prusaških naših novin, češ, da je prišel pruski kralj le zato v Išel, da zmede prijateljstvo med našim in ruskim cesarskim dvorom. Ko bi prijateljstvo odkritosrečno ne bilo, bi